

בהוצאה לאור

עיונים בתרגום רב סעדיה גאון לתורה

כרך א: בראשית

מאת יהושע בלאו

תרגום התורה ('תפסיר') של רב סעדיה גאון, האיש הבולט בעיצוב התרבות הערבית היהודית של ימי הביניים, הוא אולי החיבור המרכזי של תרבות מפוארת זו. תרגומו של רס"ג חופשי ביותר, יותר מכל תרגום אחר שאנו מכירים. הוא סופה לעיתים קרובות מתרגום מילולי של הכתובים ומבטא תפיסות פרשניות חדשות ומקוריות לרוב.

העיונים שלפנינו, פרי עטו של פרופ' יהושע בלאו, עוסקים בתפיסותיו המיוחדות של רס"ג, המשתקפות (בין היתר) הן בסטיות רבות מתרגום מילולי של המקור העברי הן בקשר שרס"ג מוצא בין הכתובים. רס"ג בתרגומו עוסק הרבה ברצף הכתובים, תוך כדי ציון מפורש של היחס הרעיוני שבין פסוק למשנהו ואף בין פסוקים הנפרדים בפרשה סתומה או פתוחה.

פרופ' יהושע בלאו הוא מגדולי המלומדים בחקר הערבית היהודית בכלל ובתרגום רס"ג בפרט. החלק הראשון של עיוניו בתרגום רס"ג לתורה, המוקדש לספר בראשית, יצא לאור לקראת יום הולדתו ה-100 של המחבר.

תשע"ט/2019. כד + 174 + ii עמודים. 15 x 24 ס"מ. כריכה קשה.

Studies in Honor of Shaul Shaked ed. Yohanan Friedmann and Etan Kohlberg

תוכן העניינים

Michael Shenkar

The Scholarly Oeuvre of Shaul Shaked, 1: Shaul Shaked and the Study of Zoroastrianism

Ofir Haim

The Scholarly Oeuvre of Shaul Shaked, 2: Shaul Shaked and the Study of Judeo-Persian

Yuval Harari

The Scholarly Oeuvre of Shaul Shaked, 3: Shaul Shaked on Jewish Magic

Moshe Idel

From Iran to Qumran and Beyond: On the Evil Thought of God

Gideon Bohak

Babylonian Jewish Magic in Late Antiquity: Beyond the Incantation Bowls

Geoffrey Herman

Holy Relics in Mata Meḥasya: Christians and Jews after the Muslim Conquest of Babylonia

Sara Sviri

Questions and Answers: A Literary Dialogue between al-Ḥakīm al-Tirmidhī and Ibn al-ʿArabī

Julia Rubanovich

The Medieval Persian Author on Guard: In Defense of Authorship

Shaul Shaked: Principal Publications

.2019. 195 + ה עמודים. 24 x 15 ס"מ. כריכת בד.

שינוי ושונות בלשון

בעריכת רות ברמן

פורום צעירי מדעי הרוח והחברה של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים פועל מאז שנת תשס"ד (2004) ומטרתו לרכז אנשי מדע צעירים מצטיינים מהמוסדות האקדמיים בישראל בקבוצות דיון וחשיבה כדי לקדם קשר ופעילות מחקרית ואינטלקטואלית משותפת בין חוקרים ממוסדות שונים ומתחומים מגוונים במדעי הרוח והחברה. בכל שנה נבחרת לפרום קבוצה של חוקרים צעירים העוסקת בנושא על רחב משותף. בראש כל קבוצה עומד חבר אקדמיה שנושא העל שנבחר הוא מנושאי מומחיותו והוא מנחה את פעילות הקבוצה.

קובץ המאמרים "שינוי ושונות בלשון" הוא פרי מפגשיו של פורום הצעירים בבלשנות שפעל באקדמיה במשך שלושה סמסטרים בשנים תשע"ה-תשע"ו (2015-2016) בהנחיית פרופ' רות ברמן.

נושא השינוי והשונות בלשון עומד במרכז העיסוק הבלשני בימינו, והוא נידון בקובץ מנקודות מבט שונות המשלימות ומעשירות זו את זו.

רות ברמן היא פרופסור אמריטה לבלשנות מאוניברסיטת תל אביב. היא זכתה בעשרות מענקי מחקר בארץ ובעולם, שימשה נשיאת האגודה הבינלאומית לחקר לשון הילדים (IASCL) והיא חברת כבוד בחברה לבלשנות של ארצות הברית (LSA) ובאגודה הספרדית לרכישת שפה. זוכת פרס א.מ.ת. בבלשנות לשנת 2012. חברת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים מאז שנת תשע"ג (2013).

תוכן העניינים

שער 1: מבוא

רות ברמן

הערות על שונות ושינוי בלשון מנקודת המבט של העברית בת זמננו ושל שפת הילדים

שער 2: מחקר דיאכרוני

נורה בונה

'קטל' ו'קוטל' - בין העברית המקראית לעברית החדשה

אליצור א' בראשר סיגל

הערות על דרכים להיווצרות מילות שלילה בשפות השמיות

אורי מור

המקור הנטוי הפרדיקטיבי בעברית של הבית השני

שער 3: מחקר סוציולינגוויסטי ומגע בין לשונות

דלית אסולין

סימון המושא העקיף בידיש של החרדים בישראל: התבוננות בשינוי לשוני

רועי גפטר

שינוי לשוני ועמידות לשינוי: הגיית העיצורים הלועיים בקהילה התימנית בראש העין

ליאור לקס

תצורת פעלים בערבית מדוברת: פוריות והיעדר פוריות במערכת הבניינים

ג'ודי קופרסמיט

שינוי ושונות בהבעת קשרי צורה-תפקיד בסיפוריהם של דולשוניים דוברי ספרדית ועברית

שער 4: היבטים קוגניטיביים (פסיכולינגוויסטיקה)

נורית מלניק

הבה נתחכמה לה: שינוי לשוני כפתרון בעיה

ברכה ניר

המורפיריחביר בהתפתחות שפה: דיאכרוניה, סינכרוניה ואבולוציה

אורנה פלג, לי אדליסט, זהר אביתר ודפנה ברגרבסט

השפעת השפה שאנו דוברים על המרחק הסמנטי בין שני מושגים

סיכום: היבטים טיפולוגיים

איתן גרוסמן

שינוי לשוני ושונות לשונית: מבט טיפולוגי

תשע"ט/2019. 1 + 264 + vi עמודים. 15 x 24 ס"מ. כריכה קשה.

Muslim Minorities in Modern Times

ed. Yohanan Friedmann

תוכן העניינים

Yohanan Friedmann

Muslim Minorities: An Introductory Essay

Ildikó Bellér-Hann

Islam, Legitimation and Identity: Uyghur Historical Narratives from Eastern Xinjiang

Jamal Malik

Toward Historicizing an Indian Nationalist Salafi: The Case of Abū I-Kalām Āzād

Karl Kaser

The Slow Decline of a Privileged Class: The Muslims of Bosnia-Herzegovina from the Nineteenth to the Twenty-First Centuries

Konstantinos Tsitselikis

The Muslim *Waqf* in Greece: A *Sui Generis* Right to Property

Isaac Hasson

On the Shi'i *Fiqh al-mughtaribin*: Jurisprudence for Expatriate Communities

Aharon Layish

Islamic Law, *Waqf* and the Dignity of the Dead in the Israeli High Court of Justice: The Cemetery of Māmillā as a Case Study

Riva Kastoryano

European Muslims and Integration

Michael Karayanni

Multiculturalism in the Twenty-First Century: Challenges

2019. 2018 + ב עמודים. 24 x 15 ס"מ. כריכת בד.

The Spread of Islam Around the Indian Ocean

by Michael A. Cook

Proceedings of the Israel Academy of Sciences and Humanities, vol. IX, no. 7 (2019. 15 pp.)

The Martin Buber Memorial Lectures

בשעה שהפורטוגלים הקיפו את אפריקה בספינותיהם כבר הכה האסלאם שורש במרבית האזורים שסביב האוקיינוס ההודי. במובנים מסוימים הדבר מפתיע. אומנם ארצות הליבה של האסלאם הגיעו עד לחופי האוקיינוס ההודי, אך אזורי החופים היו מאוכלסים בדלילות. יתר על כן, האוקיינוס שימש מחסום מפני כיבוש צבאי, וכך מפיצי האסלאם הראשוניים היו סוחרים. ובכל זאת היה האסלאם לדת הראשונה שהשיגה מעמד בכורה סביב האוקיינוס ההודי ככלל. הוא לבש צורות מגוונות למדי, בין השאר על פי התנאים בכל מקום ועל פי הדרך שבה התפשט. ואולם הצלחתו באזור זה ייחודית: אומנם הוא הגיע גם לחופי האוקיינוס האטלנטי והאוקיינוס השקט, אך לא נחל שם הצלחה דומה.

